

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ι΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Επαγγελματίες οπλίτες και άλλες διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων συνήλθε στις 23, 29 και 31 Μαΐου 2001 σε 3 συνεδριάσεις, που διήρκεσαν περίπου 5 ώρες, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Κάρου Παπούλια, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Επαγγελματίες οπλίτες και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Απόστολος – Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος, ο Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Δημήτριος Αποστολάκης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης έλαβαν το λόγο ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Μόσχος Γικόνογλου, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Αθηναίος Φλωρίνης, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελος Τζέκης, η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Μαρία Δαμανάκη και οι Βουλευτές κ.κ. Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Κυριάκος Σπυριούνης, Ιωάννης Τσεκούρας, Ευγένιος Χαϊτίδης, Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος, Γεράσιμος Αρσένης, Γεώργιος Καρατζαφέρης, Πέτρος Μολυβιάτης και Αθανάσιος Βαρίνος.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Μόσχος Γικόνογλου, μεταξύ άλλων, είπε:

«Τα οπλικά συστήματα, που χρησιμοποιούμε σήμερα, είναι προηγμένης τεχνολογίας και απαιτούν ειδικές γνώσεις. Τα συστήματα αυτά τα χειρίζονται οι οπλίτες που στρατεύονται, οι οποίοι, όμως, κάθε 6 –7 μήνες αλλάζουν, χωρίς να προφθαίνουν να εξειδικευθούν πλήρως. Αποτέλεσμα των αλλαγών αυτών είναι η ανάγκη αντικατάστασης ανταλλακτικών, τα οποία στοιχίζουν δισεκατομμύρια. Επιβάλλεται, λοιπόν, πέρα από την εξειδικευμένη γνώση, οι χειριστές να παραμένουν στο στράτευμα για πολλά χρόνια, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι βλάβες και να μην σπαταλώνται δισεκατομμύρια, προς όφελος των ξένων εταιρειών παραγωγής ανταλλακτικών οπλικών συστημάτων. Αυτός είναι ένας από τους βασικότερους λόγους που έπρεπε να είχαμε ψηφίσει, εδώ και καιρό, ένα τέτοιο νομοσχέδιο.

Παράλληλα, υπάρχει και άλλος σοβαρός λόγος, που επιβάλλει την ψήφιση του νομοσχεδίου. Από 1.1.2001 μειώνεται η θητεία των οπλιτών, κάθε χρόνο κατά δύο μήνες. Έτσι, μέσα σε τρία χρόνια, η θητεία στο στρατό ξηράς θα είναι 12 μήνες, στην πολεμική αεροπορία 14 και στο πολεμικό ναυτικό 16 μήνες. Παράλληλα, όμως, μειώνεται δραματικά ο αριθμός των στρατευσίμων. Το 2016, για παράδειγμα, θα είναι διαθέσιμα να υπηρετήσουν στις Ένοπλες Δυνάμεις 50.833 αγόρια. Αυτό επιβάλλει να αυξήσουμε τον αριθμό με μόνιμο στρατό.

Αυτό, βέβαια, το είχε αντιληφθεί η Κυβέρνηση από

παλαιότερα και με διάφορους τρόπους προσπαθούσε να εξισορροπήσει την κατάσταση. Το 1985 με το νόμο 1513 είχε αποφασισθεί να καταταγούν οπλίτες πενταετούς υποχρέωσης. Μετά, με το ν. 1848/89, επεκτάθηκε ο θεσμός και στην πολεμική αεροπορία και στο ναυτικό και δινόταν η ευκαιρία σε όσους ήθελαν και κρίνονταν κατάλληλοι, να δηλώσουν μονιμότητα.

Νομίζω, όμως, ότι μόνο με τους μόνιμους στρατιώτες δεν αντιμετωπίζεται η κατάσταση στις Ένοπλες Δυνάμεις. Πρέπει να προχωρήσουμε γενναϊόδωρα, γιατί στις Ένοπλες Δυνάμεις έχουμε ανάγκη από άτομα αυξημένων γνώσεων. Αυτό, δηλαδή, που κάνουμε στο στρατό ξηράς, να το εφαρμόσουμε και για τους υπαξιωματικούς, πιθανόν και τους αξιωματικούς. Μήπως, όμως, θα ήταν δυνατό να πούμε ότι μπορούν να προσληφθούν και άτομα προερχόμενα από ΤΕΙ, προκειμένου να εκπαιδευτούν, ώστε να αποκτήσουν στρατιωτική εμπειρία; Και αυτόν, γιατί τα οπλικά συστήματα σήμερα έχουν ανάγκη από ανθρώπους με εξειδικευμένες γνώσεις.

Με το συζητούμενο νομοσχέδιο, επέρχονται αλλαγές σε σχέση με την αντιστοιχία των εφέδρων πενταετούς υποχρέωσης (Ε.Π.Υ.) και των μακράς θητείας (Ε.Μ.Θ.), που προεβλέπονται από το ν. 1513/85. Καθιερώνεται η υποχρεωτική κάλυψη από τους μόνιμους στρατιώτες θέσεων επιχειρησιακών και τεχνικών ειδικοτήτων, θέσεων, δηλαδή, που απαιτούν σημαντική εκπαίδευση και εξειδίκευση.

Κατατάσσονται ως μόνιμοι στρατιώτες μόνον άνδρες που έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή βρίσκονται στο τελευταίο εξάμηνο της ολοκλήρωσής τους.

Κατατάσσονται και γυναίκες σε ειδικότητες διοικητικής μέριμνας και υποστήριξης των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, σε ορισμένο ποσοστό επί των προκηρυσσομένων, κάθε φορά, θέσεων των ανδρών και καθορίζονται συγκεκριμένα όρια ηλικίας για την πρόσληψη (από 18 έως 26 ετών). Καθιερώνεται ως βαθμός κατάταξης όλων των μόνιμων στρατιωτών εκείνος του στρατιώτη, του ναύτη, του σημνήτη και όχι του δεκανέα, που προβλεπόταν από το νόμο που αφορούσε τους Ε.Π.Υ., ενώ καθ' όλη τη διάρκεια της 10ετούς εθελοντικής θητείας τους δεν προάγονται πέραν του βαθμού του δεκανέα και αντίστοιχα.

Καθιερώνεται, επίσης, υποχρεωτική υπηρεσία, καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής τους στις Ένοπλες Δυνάμεις, σε μονάδες εκστρατείας, πολεμικά πλοία, πολεμικές μοίρες και γενικά σε μονάδες που χρησιμοποιούν μέσα υψηλής τεχνολογίας.

Καθιερώνεται, ακόμη, η υποχρεωτική παραμονή των μόνιμων για δέκα χρόνια στις Ένοπλες Δυνάμεις, δίνεται, όμως, η δυνατότητα, μετά την πάροδο εξαμήνου, εφόσον ο συγκεκριμένος μόνιμος στρατιώτης παρουσιάζει ελλείψεις στα ουσιαστικά του προσόντα, με αιτιολογημένη αίτηση του Διοικητή, να αποστρατεύεται. Αλλά και στον ίδιο το στρατιώτη δίνεται η δυνατότητα, μετά από πάροδο 3ετούς υπηρεσίας, εάν το επιθυμεί, να υποβάλει παραίτηση.

Παράλληλα, δίδεται το δικαίωμα στις Ένοπλες Δυνάμεις να κρίνουν τους επαγγελματίες οπλίτες μετά 5ετία και εάν η λειτουργία και η συμπεριφορά τους στο προαναφερθέν χρονικό διάστημα κριθεί αντιστρατιωτική, απολύονται.

Χρειαζόμαστε οπλίτες που μπορούν να αποδώσουν στο στρατό και γενικότερα στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Εισηγούμαι την ομόφωνη ψήφιση του νομοσχεδίου.»
Ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Αθηναίος Φλωρίνης είπε:

«Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας με το συζητούμενο νομοσχέδιο προχωράει στην εφαρμογή του θεσμού του επαγγελματία στρατιώτη και επιχειρεί να καλύψει, όπως επικαλείται, το οξύ πρόβλημα που δημιουργείται στην οροφή του στρατεύματος λόγω του δημογραφικού προβλήματος, που όπως φαίνεται πλήττει και τη στελέχωση των Ενόπλων Δυνάμεων.

Επικαλούμεθα, λοιπόν, το δημογραφικό πρόβλημα, ενώ κατά τη γνώμη μας δεν είναι η υπογεννητικότητα που επιδείνωσε τη στελέχωση των Ενόπλων Δυνάμεων, όσο η απροθυμία προσφοράς της υπέρτατης προς την πατρίδα υποχρέωσης της στράτευσης από τα Ελληνόπουλα. Φθάσαμε, μάλιστα, στο σημείο, αντί να διαπαιδαγωγούμε τους νέους στην οφειλή της κατάταξης, να τους χαρίζουμε, θεσπίζοντας νόμους απαλλαγής, θα έλεγα αποφυγής της στράτευσης. Έτσι φθάσαμε στην αδήριτη ανάγκη δημιουργίας επαγγελματιών οπλιτών και επαγγελματικού στρατού, στην ουσία ημιαπαγγελματικού στρατού, με τα όποια επιχειρησιακά, οικονομικά και ασφαλιστικά μειονεκτήματα, ενώ ίσως θα έπρεπε να κάνουμε σε πρώτη φάση αναβάθμιση και όχι κατάργηση του θεσμού των εθελοντών πενταετούς υποχρέωσης ή των εθελοντών μακράς θητείας.

Είναι φανερό πως ένας τέτοιος επαγγελματικός στρατός θα υποβαθμίσει και θα αποβάλει από τη συνείδηση του Έλληνα την πίστη της υποχρέωσης ατομικής προσφοράς και θυσίας για τη διατήρηση της ελευθερίας της πατρίδας. Θα στηρίζεται στην ψυχρή σχέση μισθωτή και μισθωμένου, σχέση καθαρά οικονομικής και εμπορικής συναλλαγής, με όλες τις παρενέργειες και επιπτώσεις.

Κύριος στόχος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας είναι ο νέος θεσμός να αποτελέσει τη βάση και τον κορμό του νέου ημιαπαγγελματικού στρατού και παράλληλα να δοθούν ευκαιρίες για εργασία σε ανθρώπους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο. Είναι γεγονός ότι θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στις Ένοπλες Δυνάμεις, που θα αποτελέσουν πόλο έλξης για χιλιάδες νέους που έχουν τελειώσει μόνο το Γυμνάσιο και δεν μπορούσαν μέχρι τώρα να διεκδικήσουν μια μόνιμη θέση.

Στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι καταργούμε τους εθελοντές πενταετούς υποχρέωσης ή τους εθελοντές μακράς θητείας, διότι δεν είναι επαρκώς μορφωμένοι. Εδώ, όμως, κατεβάζουμε το επίπεδο μόρφωσης και, ενώ λέμε ότι θα χειριστούν οπλικά συστήματα σύγχρονα και πολύπλοκα, φτάσαμε να προσλαμβάνουμε απόφοιτους Γυμνασίου. Νομίζω ότι αυτό είναι λανθασμένη εισήγηση.

Η εισηγητική έκθεση δεν είναι πειστική, καθόσον δεν αιτιολογούνται οι προτάσεις και δεν φαίνεται να είναι το επιστέγασμα μιας τεκμηριωμένης επιτελικής μελέτης, αφού δεν απαντά σε εύλογα ερωτήματα, με αποτέλεσμα να υπάρχουν επιφυλάξεις ως προς την επιτυχία του θεσμού που καλείται να αντιμετωπίσει την έλλειψη στρατευσίμων λόγω του δημογραφικού προβλήματος και των ανυποτάκτων.

Συγκεκριμένα, δεν αιτιολογείται επαρκώς ο αριθμός των 25.000 επαγγελματιών οπλιτών που αναφέρεται και δεν φαίνεται η κατανομή σε καθένα από τα τρία όπλα. Επομένως η επιτελική μελέτη είναι ελλιπής.

Δεν φαίνεται τι ποσοστό θα αποτελούν αυτοί οι οπλί-

τες ή οι υπαξιωματικοί αργότερα, όταν προαχθούν έναντι αυτών που θα υπηρετούν τη θητεία τους, αλλά κυρίως έναντι των υπαξιωματικών των παραγωγικών σχολών. Η μελέτη δεν περιλαμβάνει ούτε αυτό, ώστε η αναλογία να είναι φυσιολογική και σύμφωνα με τα κριτήρια οργανώσεως ενός σύγχρονου στρατού, ώστε να μην καταλήξουμε σε ακραίες καταστάσεις, όπου οι διατάσσοντες θα είναι περισσότεροι από τους διατασσόμενους.

Δεν υπάρχει πρόβλεψη για τον αριθμό προσλήψεων πέραν της 5ετίας, ώστε να υπάρχει συνεχής ροή. Θα φτάσουμε στο σημείο να έχουμε γηρασμένο στρατό και ο μέσος όρος ηλικίας στο 20% του συνόλου των υπηρετούντων στις Ένοπλες Δυνάμεις θα είναι άνω των 40 ετών. Είναι βέβαιο ότι οι πρώτες παρενέργειες θα εμφανιστούν μετά τη δεκαετή υποχρεωτική θητεία, όταν οι επαγγελματίες οπλίτες θα πάνουν να έχουν τη νοσοτροπία του φαντάρου, αφού θα είναι πλέον υπαξιωματικοί και μάλιστα μόνιμοι, ιδιαίτερα μετά την εικοσαετία, που θα χρησιμοποιούνται σε διοικητικές θέσεις.

Στα επιχειρησιακά προβλήματα θα πρέπει να απαντήσουμε, πόσο χρήσιμοι είναι αυτοί οι επαγγελματίες οπλίτες, πόσοι πρέπει να είναι και απαιτείται μια μελέτη σε βάθος, η οποία θα καθορίσει το μοντέλο του επαγγελματία στρατιώτη, ώστε να εισαχθεί η κατηγορία αυτή ομαλά στην ελληνική κοινωνία.

Επίσης, δεν αντιμετωπίζεται η περίπτωση της εφεδρείας, η οποία είναι απαραίτητη για την περίοδο των κρίσεων. Οι στρατιώτες αυτοί, ύστερα από κάποια χρόνια, θα χάνουν τη φυσική τους ικανότητα και αντοχή.

Θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε στην αναβάθμιση των εθελοντών πενταετούς υποχρέωσης και όχι στην κατάργησή τους, διότι δεν θα επιλυθεί έτσι το πρόβλημα.

Ακόμη, δημιουργούνται οικονομικά προβλήματα. Η Έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναφέρει ότι ο προϋπολογισμός θα επιβαρυνθεί συνολικά με 100 περίπου δισ. δραχμές. Αν λάβουμε υπόψη τα έξοδα που θα δημιουργούνται – τώρα τον οπλίτη στρατιώτη τον μετακινούμε χωρίς αποζημίωση – από τη μετακίνηση, τότε η επιβάρυνση θα υπερβεί κατά πολύ το ανωτέρω ποσό.

Επίσης, η παραμονή τους για χρόνια σε ακριτικές περιοχές και σε νησιά νομίζω ότι θα αποτελέσει αποτρεπτικό παράγοντα για να καταταγούν σ' αυτήν την κατηγορία οπλιτών.

Μετά από τα παραπάνω, επισημαίνεται ότι ο στρατός θητείας πρέπει να αποτελεί τη σπονδυλική στήλη των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας και να προχωρήσουμε στη στράτευση των νέων στα 18 χρόνια, λύση που θα ανακουφίσει τις Ένοπλες Δυνάμεις.

Θα πρέπει, επίσης, να προχωρήσουμε στην υποχρεωτική κατάταξη των Ελλήνων μέχρι το 25^ο έτος της ηλικίας τους και να μεταρρυθμίσουμε τη στρατολογική νομοθεσία που επιτρέπει τις αλληπάλληλες αναβολές. Η ασφάλεια των συνόρων θα πρέπει να ανατεθεί σε περισσότερη έκταση στους κατοίκους των παραμεθόριων περιοχών. Η διαπαιδαγώγηση των Ελληνοπαίδων θα πρέπει να αποβλέπει στην καλλιέργεια των αρετών της φιλοπατρίας, της ανδρείας, της πειθαρχίας, της αλληλεγγύης και της υπερηφάνειας. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να προσβλέπουν τα προγράμματα του Υπουργείου Παιδείας.

Δεχόμαστε επί της αρχής το νομοσχέδιο, έστω και

υπό την πίεση των παρατηρήσεων που ήδη διατύπωσα και επιφυλασσόμαστε για γόνιμες προτάσεις, για τη βελτίωση των επί μέρους διατάξεων.»

Ο Ειδικός Άγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελος Τζέκης, μεταξύ άλλων, είπε:

« Στην εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου αναφέρεται ότι η μεταρρύθμιση που γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο γίνεται για το καλό και συμφέρον της Χώρας μας, για την ενδυνάμωση της μαχητικής ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων. Μεταρρύθμιση, που θέλουν να την εμφανίσουν και ως φιλολαϊκή, αφού δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, μειώνει τη θητεία των στρατευμένων και παίρνει υπόψη της το οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα. Όσο, όμως, και να προσπαθεί η Κυβέρνηση να πείσει ότι η μεταρρύθμιση είναι αναγκαία για τα συμφέροντα της Χώρας, δεν μπορεί να κρύψει ότι είναι αποφασιστικό βήμα για την απευθείας υπαγωγή των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων στο NATO και την άμεση εμπλοκή τους στους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς και σχεδιασμούς. Πρόκειται για την πιο αντιδραστική μεταρρύθμιση που έχει γίνει στον τομέα της άμυνας.

Με την αλλαγή αυτή ο στρατός παύει να έχει κανάλια επικοινωνίας με το λαό και μετατρέπεται σε κλειστό μηχανισμό αποκομμένο από την κοινωνία, σε κατασταλτικό μηχανισμό για τις ανάγκες των ιμπεριαλιστών.

Αυτό, λοιπόν, που συντελείται με τη συγκρότηση του επαγγελματικού στρατού και την προοπτική της πλήρους κατάργησης της υποχρεωτικής θητείας είναι αντιδραστική μεταρρύθμιση. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο επαγγελματικός στρατός αποτελεί νατοϊκή κατεύθυνση, που όχι μόνο δεν εξυπηρετεί την εθνική ανεξαρτησία, αλλά αντίθετα την υπονομεύει και είναι αντίθετη με τα λαϊκά συμφέροντα. Δυναμιτίζει την υπόθεση της ειρήνης.

Η σχετική αυτονομία, που θα μπορούσαν να έχουν οι Ελληνικές Δυνάμεις υπό ορισμένες συνθήκες, καταργείται με τη δημιουργία του επαγγελματικού στρατού, ο οποίος θα αποτελεί οργανικό τμήμα των νατοϊκών πολυεθνικών δυνάμεων ταχείας επέμβασης.

Το νομοσχέδιο αυτό καλύπτει τις ανάγκες του NATO για ευέλικτες και ταχικίνητες μονάδες, που θα επιβάλλουν στον κόσμο τη «νέα τάξη». Αυτό το ρόλο, βέβαια, δεν μπορούν να παίξουν οι νέοι που στρατεύονται υποχρεωτικά για να υπερασπίσουν τα σύνορα της πατρίδας. Οι δυνάμεις της «νέας τάξης» θα χρειάζονται πλέον άτομα, με τα οποία θα συνδέονται μόνο επαγγελματικά. Οι κατευθύνσεις του NATO είναι σαφείς: Η δημιουργία επαγγελματικού στρατού είναι βασική προϋπόθεση για την προσαρμογή των Ελληνικών Δυνάμεων στα νέα νατοϊκά δεδομένα, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν κατασταλτικά. Έτσι οι παραδοσιακοί εθνικοί στρατοί θα αντικατασταθούν από μια σιδερένια γροθιά, δηλαδή, τις δυνάμεις διεθνούς καταστολής.

Η δύναμη, λοιπόν, των 25.000 επαγγελματιών οπλιτών που θα προσληφθούν μέχρι το 2006 από τους τρεις κλάδους των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, κόστους 502 δισ. δραχμών, θα αποτελεί ένα είδος σώματος νατοϊκών πραιτωριανών.

Εξάλλου στην ίδια την εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου αναφέρεται ξεκάθαρα ότι εξωτερικοί παράγοντες επιβάλλουν αυτή την εξέλιξη. Η εισηγητική έκθεση λέει «η γεωπολιτική θέση της χώρας στο νέο διεθνές σύστημα του ανταγωνισμού, της ανασφάλειας και της παρατεταμένης ρευστότητας στην περιοχή...». Δεν

μπαίνει, όμως, στον κόπο να εξηγήσει, ποιος ευθύνεται για τον ανταγωνισμό, ποιες δυνάμεις ανταγωνίζονται, ποιοι δημιουργούν καταστάσεις ανασφάλειας και ρευστότητας στην περιοχή.

Επιχειρείται να δοθεί στο σχέδιο νόμου φιλολαϊκός χαρακτήρας με την κυβερνητική προπαγάνδα για τη δημιουργία 25.000 θέσεων εργασίας στην πενταετία 2001 – 2006. Πρόκειται για ένα κακόγουστο αστέιο, γιατί με την παράλληλη μείωση της θητείας η ανεργία θα αυξηθεί, αφού χιλιάδες νέοι θα είναι διαθέσιμοι στην αγορά εργασίας, δηλαδή ακόμα περισσότεροι άνεργοι.

Αυτό που αποδεικνύεται με το παρόν νομοσχέδιο είναι ότι η Κυβέρνηση διεκδικεί από το NATO έναν πιο ενεργό ρόλο στα πλαίσια της επιβολής της νέας τάξης των ιμπεριαλιστών, τόσο στην περιοχή των Βαλκανίων, όσο και στη Μέση Ανατολή.

Ένα άλλο επιχείρημα είναι ότι οι εθνικές ανάγκες είναι αυτές που επιβάλλουν τη δημιουργία του επαγγελματικού στρατού. Αναφέρει συγκεκριμένα η εισηγητική έκθεση ότι ο χειρισμός και η συντήρηση των νέων οπλικών συστημάτων απαιτούν προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης. Προσχηματικά, κατά τη δική μας γνώμη, γίνεται η επίκληση αυτών των αναγκών. Γνωρίζουμε όλοι ότι οι στρατεύσιμοι νέοι ανταποκρίνονται πολύ καλά και όσον αφορά την αφομοίωση και όσον αφορά την αποτελεσματικότητά τους στο χειρισμό των οπλικών συστημάτων. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι στη διαδικασία χειρισμού και διοίκησης των οπλικών συστημάτων παίζουν καθοριστικό ρόλο τα υπάρχοντα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, δηλαδή αξιωματικοί και υπαξιωματικοί των παραγωγικών σχολών των τριών κλάδων. Και αν συμφωνήσουμε ότι υπάρχει έλλειψη από προσωπικό χειριστών και συντηρητών, ας αυξηθεί, λοιπόν, ο αριθμός των μόνιμων των αντίστοιχων σχολών. Επομένως, καταρρέει και αυτό το επιχείρημα της Κυβέρνησης, γιατί το ίδιο επιχείρημα είχε επικαλεσθεί, όταν καθιέρωσε τους εθελοντές πενταετούς υποχρέωσης και τους εθελοντές μακράς θητείας. Τώρα όμως, όπως αναφέρθηκε στην εισηγητική έκθεση, ο θεσμός αυτός απέτυχε, παρά τις τότε θριαμβευτικές της διακηρύξεις.

Άλλωστε, η συμμετοχή της χώρας μας στο NATO, στον υπό σύσταση ευρωπαϊκό στρατό των 60.000 στη βαλκανική ταξιαρχία, η μετατροπή της Χώρας σε ένα «ξέφραγο αμπέλι» από τους αμερικανονατοϊκούς που έχουν μόνιμα πια εγκατασταθεί στο νατοϊκό στρατηγείο στον Τύρναβο, αλλά και τα δημοσιεύματα στον Τύπο αποδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση έχει ξεκάθαρο προσανατολισμό.

Δεν είναι τυχαίο ότι αυτός ο προσανατολισμός συμπίπτει με την επιδίωξη και της ελληνικής άρχουσας τάξης για το ρόλο της στα πλαίσια της νέας ιμπεριαλιστικής τάξης. Ζητά και αυτή το μερίδιό της. Αυτός, όμως, ο προσανατολισμός για εμάς είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το λαό, γιατί ένας παντοδύναμος στρατιωτικός μηχανισμός με μισθοφορικά χαρακτηριστικά δεν είναι επικίνδυνος μόνο για τους λαούς της ευρύτερης περιοχής, αλλά και για τον ίδιο το λαό, αφού θα είναι διαθέσιμος για χρήση εκτός, αλλά και εντός των ελληνικών συνόρων. Αυτό αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση.

Επίσης, στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι αυτός ο στρατός θα μπορεί να πηγαίνει σε όλες τις κρίσεις, αφού η εισηγητική έκθεση εξασφαλίζει ότι μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπάρχουν αντιθέσεις και επομένως όπου θα υπάρχουν κρίσεις θα επεμβαίνει αυ-

τός ο στρατός.

Ποιος θα κρίνει για τις κρίσεις και για την επέμβαση; Αυτοί που μέχρι τώρα έκριναν τις ωμές επεμβάσεις που προκάλεσαν και θανάτους σε άμαχο πληθυσμό; Επιβραβεύονται αυτοί οι οποίοι ηγούνται σε αυτούς τους στρατούς των ΗΠΑ, όπως είναι ο Υπουργός τους των Εξωτερικών, που αυτή τη στιγμή ίσως να χαιρέται γιατί κάθε χρόνο πεθαίνουν 500.000 από τον αποκλεισμό που έχουν επιβάλει το NATO και άλλοι οργανισμοί.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.»

Η Ειδική Αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρία Μαρία Δαμανάκη είπε:

«Επειδή δεν έχουμε ολοκληρώσει τη μελέτη του νομοσχεδίου, επιφυλασσομάστε να τοποθετηθούμε πιο συγκεκριμένα στην Ολομέλεια.

Πρώτον, δεν αρνούμαστε την ανάγκη να υπάρξουν μόνιμα στελέχη στις Ένοπλες Δυνάμεις, που θα εξυπηρετήσουν ιδιαίτερα τις ανάγκες χρήσης ενός τεχνολογικά προηγμένου εξοπλισμού, έτσι ώστε να μην υπάρχουν και οι βλαβερές συνέπειες, οι οποίες ήδη αναφέρθηκαν, για να γίνεται καλύτερη χρήση των οπλικών συστημάτων. Αναρωτιέμαι, όμως, αν το σημερινό νομοσχέδιο πράγματι καλύπτει αυτή την ανάγκη.

Εδώ γίνονται ορισμένα πρώτα βήματα, για να πάμε σε ένα μόνιμο και επαγγελματικό στρατό. Υπάρχει τέτοια θέση; Εμείς διαφωνούμε με αυτήν τη θέση. Νομίζω ότι η Ελλάδα θα πρέπει με πολύ σοβαρότητα να συζητήσει αυτό το θέμα.

Επομένως, υπάρχει ένα πρόβλημα, που συνδέεται με τον αριθμό 25.000 οπλιτών σε μια 5ετία. Αυτός ο αριθμός έχει ποσοτικές και ποιοτικές συνέπειες. Μιλούμε, λοιπόν, για 25.000 προσλήψεις σε έναν ορίζοντα 5ετίας. Αυτός ο αριθμός δίνει μια εικόνα και για το τι πρόκειται να συμβεί με το νομοσχέδιο. Από τη μια μεριά έχει ποιοτικές συνέπειες, διότι είναι φανερό πως ένας τόσο μεγάλος αριθμός δεν μπορεί να αναφέρεται μόνο στην εξυπηρέτηση τεχνολογικά προηγμένων εξοπλιστικών συστημάτων. Εξυπηρετεί και άλλες ανάγκες. Υπάρχει, λοιπόν, ανάγκη εδώ να ξεκαθαρίσουμε, τι ακριβώς κάναμε.

Το δεύτερο θέμα είναι το οικονομικό. Εμείς κάναμε ορισμένους υπολογισμούς και με βάση τις 25.000 επαγγελματιών οπλιτών που αναφέρονται στο νομοσχέδιο και το στοιχείο της εισηγητικής έκθεσης, ότι θα στοιχίζουν 135 δισ. δραχμές το χρόνο, υπολογίζουμε, τηρουμένων και των αναλογιών του πληθωρισμού της ωρίμανσης, ότι σε μια 20ετία το κόστος θα πλησιάζει τα 4 τρισ. δραχμές. Έχουμε τη δυνατότητα να αναλάβουμε ένα επιπλέον κόστος των 4 τρισ. δραχμών; Από κει και πέρα, ακούγονται διάφορα, που έχουν σχέση με τη μείωση της ανεργίας ή με τη 12μηνη θητεία. Η άποψή μας, φυσικά, είναι ότι η θητεία μπορεί να μειωθεί στους 12 μήνες.

Αυτό που κατ' αρχήν πρέπει να δει το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας είναι η ανάγκη να προσλάβει πολιτικό προσωπικό. Από τα στοιχεία που έχουμε εμείς, ο μεγαλύτερος χρόνος των στρατευσίμων αλλά και ο αριθμός τους εξυπηρετούν την ανάγκη καλής εμφάνισης των στρατοπέδων και την ανάγκη ξενοδοχειακών υπηρεσιών για τα μόνιμα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και τις οικογένειές τους. Εάν αυτό το λύσουμε με πολιτικό προσωπικό, μπορεί κάποιος να μας πληροφορήσει, πόσο χρόνο και πόσους ανθρώπους θα εξοικονομήσουμε; Η δική

μας αίσθηση είναι ότι πρόκειται για πολύ μεγάλο αριθμό. Εάν θέλουμε -και εμείς θέλουμε- μείωση της στρατιωτικής θητείας, νομίζω, ότι πρέπει κατ' αρχήν να προσλάβουμε πολιτικό προσωπικό και κυρίως πρέπει να βελτιώσουμε την αυριανή μαχητική ικανότητα των εφέδρων. Η λογική του νομοσχεδίου δεν μας βρίσκει σύμφωνους.

Επιφυλάσσομαι για πληρέστερη τοποθέτηση στην Ολομέλεια.»

Ο παριστάμενος Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Απόστολος – Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος, μεταξύ άλλων, είπε τα εξής:

«Πρέπει να γίνει σαφές ποιος είναι ο χαρακτήρας της νέας επαγγελματικής δομής, που εισάγει το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Επίσης, πρέπει να γίνει σαφές ότι παραμένει ο οπλίτης θητείας η βασική στρατιωτική δύναμη των Ενόπλων Δυνάμεων της χώρας μας. Οι Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας μας στηρίζονται στην υποχρέωση και το δικαίωμα όλων των Ελλήνων πολιτών να υπηρετήσουν την πατρίδα, υλοποιώντας με συνέπεια αυτήν τη βασική συσταγματική επιλογή.

Θα ήθελα να τονίσω ότι στο πλαίσιο της εθνικής αμυντικής αναθεώρησης, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη, στηριζόμενη και σε αποφάσεις που ελήφθησαν τα τελευταία δύο χρόνια στο ΚΥ.Σ.Ε.Α., προχωρούμε σε μια συνολική ανασυγκρότηση των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας και προβλέπεται συστηματική αναβάθμιση των όρων λειτουργίας και υπηρεσίας των οπλιτών θητείας, έτσι ώστε να εξασφαλίσουμε το μέγιστο δυνατό αριθμό αυτών που θα υπηρετούν σε ετήσια βάση και να διαμορφωθούν προϋποθέσεις ουσιαστικής στήριξης με επαγγελματική κατάρτιση και επαγγελματικό προσανατολισμό, με ειδική εκπαίδευση, με επιπρόσθετες γνώσεις, με ένταξη σε τμήματα πληροφορικής.

Αυτό το οποίο κάνουμε είναι το εξής: Έτσι και αλλιώς ο ελληνικός στρατός ήταν δύο επιπέδων. Πρώτον, ο επαγγελματικός στρατός (αξιωματικοί, υπαξιωματικοί). Δεν καταλαβαίνω γιατί τον επαγγελματία σε οποιονδήποτε κλάδο τον ονομάζουμε μισθοφόρο. Μισθοφόρος ήταν ο πολεμιστής. Ο επαγγελματίας αξιωματικός έχει επαγγελματική καριέρα με προοπτικές εκπαίδευσης, με πανεπιστημιακή μόρφωση, με μεταπτυχιακά, με δυνατότητα μετά τη θητεία του στις Ένοπλες Δυνάμεις να περάσει στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Χώρας ως ενεργό στέλεχος. Οι επαγγελματίες οπλίτες είναι ενίσχυση του επαγγελματικού τμήματος των Ενόπλων Δυνάμεών μας, χωρίς να αναιρέσουν σε καμία περίπτωση τη βασική στρατιωτική υποδομή σε ανθρώπινο δυναμικό, που είναι ο οπλίτης θητείας.

Γιατί γίνεται αυτή η επιλογή; Κατ' αρχάς, θα ήθελα να κάνω μια διευκρίνιση. Όπως είναι γνωστό, ο σχεδιασμός των Ενόπλων Δυνάμεων είναι μακροχρόνιος. Επομένως, για την εικοσαπενταετία προβλέπεται να υπάρξουν οπλίτες θητείας μέχρι 25.000, διότι θα είναι ένας ανακυκλούμενος συνεχώς αριθμός. Στο πρώτο εξάμηνο, στα τρία χρόνια, στα πέντε χρόνια και στα δέκα χρόνια προβλέπονται διαδικασίες επιλογής. Και είτε από την πλευρά του οπλίτη παραμένει απόφαση για παραμονή ή αποχώρηση είτε από την πλευρά των Ενόπλων Δυνάμεων κρίση αξιολογική με ειδικές επιτροπές και προσόντα και εξετάσεις, όπου θα κριθεί ποιοι θα μπορέσουν μετά τα πέντε χρόνια να μείνουν στα επόμενα δέκα, ώστε να αποτελέσουν επαγγελματικά καταξιωμένα

στελέχη του επαγγελματικού τμήματος των Ενόπλων Δυνάμεων και να είναι η κατώτερη βαθμίδα της επαγγελματικής δομής των Ενόπλων Δυνάμεων. Έτσι θα έχουμε τους αξιωματικούς πανεπιστημιακού επιπέδου, τους υπαξιωματικούς τεχνολογικού επιπέδου και τους επαγγελματίες οπλίτες, από τους οποίους απαιτούμε μόρφωση γυμνασιακού επιπέδου, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορούν να έχουν μεγαλύτερη μόρφωση.

Έχουμε εκ των πραγμάτων σημαντική μείωση των οπλιτών θητείας, λόγω του δημογραφικού προβλήματος. Πρέπει, λοιπόν, να απαντήσουμε στις ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων και απαντούμε με μια στρατηγική, η οποία, αφού ξεκαθαρίζει ότι η υποχρεωτική θητεία ισχύει για όλους, με μείωση ή κατάργηση των εξαιρέσεων, δίνοντας βεβαίως το δικαίωμα σε όσους θέλουν να σπουδάσουν να το κάνουν, εξασφαλίζει την πραγματοποίηση της θητείας.

Εκείνο που χρειαζόμαστε είναι να βρούμε το κενό που υπάρχει, μέσα από την τήρηση της υποχρεωτικής θητείας σε ποσότητα, αλλά και σε ποιότητα. Αυτό αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης περισσότερο από δύο χρόνια στο Υπουργείο, για το πώς και ποια θα είναι η καλύτερη επιλογή. Έχουμε, βέβαια, την εμπειρία των πενταετούς υποχρεώσεως στρατιωτών και όσων μετατρέπονται σε μακράς θητείας. Η εμπειρία από αυτούς ήταν μια μετρίου επιπέδου στήριξη της επαγγελματικής λειτουργίας των Ενόπλων Δυνάμεων, αφού χρησιμοποιήθηκαν κατά κόρον σε αλλότριες αποστολές (τραπεζοκόμοι, μάγειροι κ.λπ.), ενώ υποτίθεται ότι θα στήριζαν την ανάγκη τεχνολογικής αναβάθμισης και στήριξης των μηχανολογικών κέντρων, των εργοστασίων της πρώτης γραμμής κ.λπ.. Ουσιαστικά, δηλαδή, δεν συνέβαλαν στην αύξηση της στρατιωτικής ικανότητας. Η επιλογή, λοιπόν, τώρα είναι να διαμορφώσουμε ένα νέο επίπεδο επαγγελματικών στελεχών ως οπλιτών επαγγελματιών, οι οποίοι θα έχουν σαφή αποστολή και εκπαίδευση. Γι' αυτό προβλέπεται και οργανισμός εκπαίδευσης για τους ανθρώπους αυτούς, ώστε να είναι κατάλληλοι στρατιώτες για 7-8 χρόνια, να στηρίξουν σε πρώτη γραμμή τα τεχνολογικά εργαλεία τα οποία διαθέτουμε (τανκς, υποβρύχια, πυροβόλα κ.α.), τα οποία περνούν σε νέες γενιές και αναβαθμίζονται και, επομένως, χρειάζονται ανθρώπους με εμπειρία και γνώση, για να μπορούν να τα χειρίζονται.

Απεδείχθη ότι ο οπλίτης θητείας δεν διαθέτε τον επαρκή χρόνο για να ενταχθεί και να αξιοποιηθεί ουσιαστικά. Δεν μπορούσε να λειτουργήσει ένα άρμα μάχης υψηλής τεχνολογίας ή άλλου είδους οχήματα του στρατού. Υπάρχει ανάγκη να χρησιμοποιήσουμε τον οπλίτη θητείας ως ένα εκπαιδευμένο επαγγελματικό στέλεχος, που θα εξελίσσεται σε τρεις βαθμίδες (λοχίας, επιλοχίας, αρχιλοχίας), θα αμείβεται επαγγελματικά και θα αποτελεί ένα ουσιαστικό τμήμα της υποδομής του επαγγελματικού τμήματος των Ενόπλων Δυνάμεων.

Η ανάγκη να προχωρήσουμε σ' αυτό εξηγείται από πολλούς λόγους. Πρώτον, η στρατηγική αμυντική αναθεώρηση της Χώρας οδηγεί στην τεχνολογική διεύρυνση της ικανότητας των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν στη νέα ψηφιακή εποχή, ιδιαίτερα σήμερα, που η ασφάλεια δεν είναι καθαρά εθνική υπόθεση, αλλά γίνεται υπόθεση συνολικής εμβέλειας, μέσα από διεθνείς οργανισμούς, στους οποίους συμμετέχει σχεδόν το σύνολο των χωρών. Πρέπει, λοιπόν, να διαθέτουμε ένοπλες δυνάμεις με υψηλή τεχνο-

λογική κατάρτιση, επάρκεια και αποτρεπτική δύναμη, ώστε να μπορούν να επιτελέσουν την κατ' εξοχή αποστολή τους, δηλαδή, την προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων και της ασφάλειας της Χώρας. Συγχρόνως, όμως, απαιτείται υψηλή εκπαίδευση και μείωση του κόστους λειτουργίας.

Με τη στρατηγική αμυντική αναθεώρηση εξασφαλίζουμε για τα επόμενα 25 χρόνια σταθερό ποσοστό λειτουργίας και επενδύσεων για τις Ένοπλες Δυνάμεις, κάτω από το 4% του Α.Ε.Π.. Το λειτουργικό κόστος δεν θα ξεπερνά το 1,9% - 2% του Α.Ε.Π.. Οι στόχοι μας είναι συγκεκριμένοι. Πρέπει να προσαρμοστούμε και να αποκτήσουμε κάποιες ικανότητες σε κάποιο χρονικό διάστημα. Ελέγχοντας την οικονομική διάσταση της λειτουργίας των Ενόπλων Δυνάμεων σε ετήσια βάση, στη βάση αυτού του μακροχρόνιου προγραμματισμού, πρέπει να δούμε πόσο μας κοστίζει η λειτουργία των οπλιτών θητείας. Πρέπει να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση με αυτά που υποστηρίχθηκαν, το κόστος του νέου επαγγελματικού τμήματος είναι περίπου στο μισό, δηλαδή, το κόστος των οπλιτών θητείας ανέρχεται σε 12 δισ. δραχμές το χρόνο, ενώ αντίστοιχος αριθμός επαγγελματιών οπλιτών θα κόστιζε 22 δισ. δραχμές.

Η μείωση της οροφής του απαραίτητου δυναμικού στρατιωτών προσαρμόσθηκε σε μια εξελικτική πορεία που συμβαδίζει με την αναβάθμιση της τεχνολογικής ικανότητας και της στρατιωτικής ισχύος.

Ξετσι, με το εισαγόμενο προς συζήτηση νομοσχέδιο, πιστεύω ότι υλοποιούμε ένα σημαντικό τμήμα της συνολικής στρατηγικής αμυντικής αναθεώρησης των Ενόπλων Δυνάμεων, που βρίσκεται σε εξέλιξη και έχει τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν.»

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Δημήτριος Αποστολάκης είπε τα εξής:

«Ο επαγγελματίας ή όχι στρατιώτης δεν είναι τωρινό θέμα, ούτε των τελευταίων χρόνων. Θα έλεγα μεταπολεμικά ή και παλαιότερα έχουν γίνει εκτεταμένες συζητήσεις, διότι υπάρχουν πολλοί υποστηρικτές του θεσμού του εξ ολοκλήρου επαγγελματικού στρατού και αυτοί που υποστηρίζουν να μην έχει ο στρατός καθόλου επαγγελματίες.

Επειδή αυτοί που θα προσέρχονται στον επαγγελματικό στρατό με τη θέλησή τους θα είναι υποκείμενοι αυστηρότερης πειθαρχίας, θα έχουν ισχυρότερα κίνητρα για να γίνονται καλύτεροι, θα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια εκπαίδευσης για να αποκτούν πείρα και να είναι καλύτεροι ως επαγγελματίες και, βέβαια, το πνεύμα του εκδημοκρατισμού, που αναπτύσσεται και είναι πιο κοντά στα ανθρώπινα δικαιώματα, βάζοντας τέλος στον καταναγκασμό των νέων να κάνουν τη θητεία τους, εάν δεν θέλουν. Από την άλλη πλευρά, οι αντίθετοι στον επαγγελματικό στρατό υποστηρίζουν ότι είναι πολύ μεγάλο το κόστος. Είναι μεγαλύτερο από το να είναι ο οπλίτης της θητείας. Ο επαγγελματίας στρατιώτης - υποστηρίζουν- μπορεί να αποτελέσει και κοινωνικό κίνδυνο, ακόμη και για το ίδιο το καθεστώς, γιατί θα έχει τη νοοτροπία ίσως του πραιτωριανού και του επαγγελματία του προσηλωμένου στον διοικητή του. Υπάρχει κίνδυνος ανάπτυξης συνδικαλισμού μέσα στο στράτευμα και, εάν είναι εξ ολοκλήρου επαγγελματικός ο στρατός, δεν θα υπάρχουν εφεδρείες, οι οποίες θα μπορούν να ανακληθούν σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη για να υπερασπιστεί κανείς τη Χώρα. Επιχειρήματα πάντως υπάρχουν και προς τη μια και προς την άλλη πλευρά.

Πιστεύω ότι ένας συνδυασμός αυτών των θεμάτων, όπου θα πάρει κανείς τα πλεονεκτήματα του επαγγελματία – υπάρχουν αυτά – και θα ελαττώσει ή θα αποκόψει τα μειονεκτήματα – που το μεγαλύτερο κατά την άποψή μου είναι η έλλειψη εφεδρειών εάν είναι εξ ολοκλήρου επαγγελματίες στρατιώτες ή η αποκοπή των νέων από το αίσθημα ότι οφείλουν να υπερασπιστούν την πατρίδα – επιτυγχάνεται με το παρόν νομοσχέδιο.»

Η Επιτροπή έκανε δεκτές τροποποιήσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις που πρότειναν ο παριστάμενος Υπουργός και Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ.κ. Απόστολος – Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος και Δημήτριος Αποστολάκης, αντίστοιχα και Βουλευτές - μέλη της Επιτροπής, καθώς και τις υπ' αριθμ. 531/77, 533/79 και 532/78 τροπολογίες.

Τέλος, το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων ευρίσκονται στη Γραμματεία της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων και είναι στη διάθεση των κ.κ. Βουλευτών.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας «Επαγγελματίες οπλίτες και άλλες διατάξεις», τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Πλειοψηφίας κ. Μόσχου Γικόνογλου, του Εισηγητή της Μειοψηφίας κ. Αθηνάϊου Φλωρίνη, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη, της Ειδικής Αγορήτριας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κυρίας Μαρίας Δαμανάκη, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τους παρισταμένους Υπουργό και Υφυπουργό Εθνικής Άμυνας κ.κ. Απόστολο – Αθανάσιο Τσοχατζόπουλο και Δημήτριο Αποστολάκη, αντίστοιχα.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Επαγγελματίες Οπλίτες και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1 Γενικές διατάξεις

1. Για την αντιμετώπιση των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) σε κατώτερα στελέχη, προκειμένου να καλυφθούν θέσεις επιχειρησιακών και τεχνικών ειδικοτήτων, οι οποίες απαιτούν σημαντική εκπαίδευση και εξειδίκευση, κατατάσσονται και υπηρετούν ως Επαγγελματίες Οπλίτες (ΕΠ.ΟΠ.) Έλληνες που εκπλήρωσαν τη στρατεύσιμη υποχρέωσή τους ή διανύουν το τελευταίο εξάμηνο εκπλήρωσής της.

2. Ως Επαγγελματίες Οπλίτες κατατάσσονται και υπηρετούν και γυναίκες, σε ειδικότητες διοικητικής μέριμνας και υποστήριξης των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και στα Κοινά Σώματα των Ενόπλων Δυνάμεων. Οι γυναίκες από την κατάταξή τους υπηρετούν για διάστημα όχι μεγαλύτερο των δύο μηνών σε κέντρα νεο-

σύλλεκτων προς απόκτηση βασικής στρατιωτικής εκπαίδευσης.

Άρθρο 2 Προσόντα Επαγγελματιών Οπλιτών

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες πρέπει:

- α. Να έχουν την ελληνική ιθαγένεια.
- β. Να έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας και να μην έχουν υπερβεί το 26ο έτος κατά την ημέρα κατάταξής τους στις Ένοπλες Δυνάμεις.
- γ. Να έχουν ανάστημα τουλάχιστον 1,60μ. οι άνδρες και 1,55μ. οι γυναίκες.

δ. Να έχουν τις γραμματικές γνώσεις, τουλάχιστον αποφοίτου Γυμνασίου, που καθορίζονται κατά ειδικότητες με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.

ε. Να είναι ικανοί κατηγορίας πρώτης (I/1) ή δεύτερης (I/2), σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την εξέταση της σωματικής ικανότητας των στρατευσίμων.

στ. Να μην έχουν καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα και σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδή βεβαίωση, ψευδορκία, ψευδή ανώμοτη κατάθεση, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία περί την υπηρεσία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση, παράβαση καθήκοντος, ανυποταξία, λιποταξία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής ή της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, λαθρεμπορίας, όπλων, πυρομαχικών και τυχερών παιχνιδιών.

ζ. Να μην έχουν παραπεμφθεί αμετάκλητα για κακούργημα ή οποιοδήποτε πλημμέλημα της προηγούμενης υποπαραγράφου, έστω και αν το αδίκημα έχει παραγραφεί.

η. Να μην έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη απόφαση.

θ. Να μην έχουν εκπέσει ή υποβιβασθεί του βαθμού τους.

ι. Να έχουν όσοι ήδη υπηρετούν θετική εισήγηση για κατάταξη από τον τελευταίο Διοικητή τους.

2. Δεν μπορούν να καταταγούν ως Επαγγελματίες Οπλίτες όσοι εκπλήρωσαν άοπλη θητεία ή εναλλακτική πολιτική - κοινωνική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις της στρατολογικής νομοθεσίας.

3. Δεν μπορούν να καταταγούν ως Επαγγελματίες Οπλίτες πρώην υπαξιωματικοί, που, ενώ υπηρετούσαν ως μόνιμοι ή εθελοντές, παραιτήθηκαν ή απολύθηκαν για οποιαδήποτε αιτία.

4. Τα παραπάνω απαιτούμενα προσόντα, με την επιφύλαξη της διάταξης της παραγράφου 1 περ. βæ, πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο της προκήρυξης των θέσεων Επαγγελματιών Οπλιτών και κατά το χρόνο της κατάταξής τους, τα δε κωλύματα συμμετοχής πρέπει να μην υπάρχουν κατά τον χρόνο της κατάταξής τους.

Άρθρο 3 Πρόσληψη

1. Η πρόσληψη Επαγγελματιών Οπλιτών γίνεται ύστερα από προκήρυξη πλήρωσης θέσεων από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μετά από εισήγηση του οικείου Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων Με την προκήρυξη καθορίζονται οι επιχειρησιακές ειδικότητες, τα υποβλητέα δικαιολογητικά, ο χρόνος υποβολής τους, ο

τρόπος υγειονομικής εξέτασης των υποψηφίων, η συγκρότηση και λειτουργία των εξεταστικών επιτροπών, ο τρόπος κύρωσης των πινάκων επιτυχόντων και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας μετά από εισήγηση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (Σ.Α.Γ.Ε.), καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων Επαγγελματιών Οπλιτών.

Άρθρο 4 Κατάταξη

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες κατατάσσονται ως Στρατιώτες - Ναύτες - Σμηνίτες και κατανέμονται στα Όπλα - Σώματα και ειδικότητες του Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων στον οποίο ανήκουν ή στα Κοινά Σώματα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Ανώτατου Συμβουλίου των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και για τα Κοινά Σώματα του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (Γ.Ε.Ε.Θ.Α.), ορίζεται ο αριθμός των Επαγγελματιών Οπλιτών που κατατάσσονται κάθε χρόνο ανάλογα με τις ανάγκες τους. Σε κάθε περίπτωση οι συνολικές θέσεις των Επαγγελματιών Οπλιτών για τις ανάγκες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας δεν μπορούν να υπερβούν τον αριθμό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000).

Άρθρο 5 Υποχρέωση παραμονής

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες αναλαμβάνουν δεκαετή υποχρέωση παραμονής στις Ένοπλες Δυνάμεις, εκτός αν γίνει αποδεκτή αίτηση παραίτησής τους. Μετά τη συμπλήρωση της δεκαετούς υπηρεσίας μπορούν να μονιμοποιηθούν, ύστερα από αίτησή τους, με το βαθμό που φέρουν, εφόσον:

α. Επιτύχουν σε γραπτές εξετάσεις δοκιμασίας και

β. Κριθούν για μονιμοποίηση από τα αρμόδια γι' αυτούς Συμβούλια Κρίσεων των οικείων Γενικών Επιτελείων των Ενόπλων Δυνάμεων, τα οποία λαμβάνουν υπόψη τους ατομικούς τους φακέλους.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδονται ύστερα από εισήγηση του Σ.Α.Γ.Ε., καθορίζονται τα αρμόδια όργανα για την αξιολόγηση και γνώματευση σχετικά με τους Επαγγελματίες Οπλίτες και ρυθμίζονται ο τύπος των εκθέσεων ικανότητάς τους και των εισηγήσεων για παραμονή τους, τα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα αξιολόγησής τους, ο τύπος, ο τρόπος σύνταξης, τήρησης και ο χρόνος υποβολής των ατομικών τους εγγράφων, ο τρόπος προκήρυξης των κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εξετάσεων δοκιμασίας, τα εξεταζόμενα σε αυτές μαθήματα, η διαδικασία και τα κριτήρια βαθμολόγησης των εξετάσεων αυτών, η ένταξη των Επαγγελματιών Οπλιτών σε επετηρίδες, η διαδικασία απονομής ειδικοτήτων, ο καθορισμός των αρμόδιων Συμβουλίων Κρίσης τους, οι κρίσεις τους και οι συνέπειές τους, η διοικητική τους μέριμνα, οι τοποθετήσεις και μεταθέσεις τους σε μονάδες και υπηρεσίες των Ενόπλων Δυνάμεων, οι πάσης φύσεως

άδειές τους, ο υπολογισμός του χρόνου στρατιωτικής τους υπηρεσίας και οι τυχόν λοιπές αναγκαίες λεπτομέρειες.

3. Τα θέματα που αφορούν τη στολή των Επαγγελματιών Οπλιτών, τα διακριτικά, τη χορήγηση ειδών ιματισμού και υπόδησης, τη διαμονή και τις ευκολίες διαβίωσής τους καθορίζονται με διαταγές των Αρχηγών των οικείων Γενικών Επιτελείων.

Άρθρο 6 Εκπαίδευση - Υπηρεσιακή τοποθέτηση

1. Με αποφάσεις των Αρχηγών των οικείων Γενικών Επιτελείων των Ενόπλων Δυνάμεων ρυθμίζονται τα θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των Επαγγελματιών Οπλιτών, με σκοπό τη βελτίωση των πρακτικών τους γνώσεων και την ενημέρωσή τους στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις.

2. Μετά το πέρας της κατά την προηγούμενη παράγραφο εκπαίδευσης και μέχρι τη συμπλήρωση της δεκαετούς υποχρέωσης παραμονής τους, οι Επαγγελματίες Οπλίτες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τοποθετούνται σε μονάδες εκστρατείας, πολεμικά πλοία, πολεμικές μοίρες και μονάδες - υπηρεσίες που διαθέτουν σύγχρονα οπτικά συστήματα και χρησιμοποιούν υλικά και μέσα υψηλής τεχνολογίας. Μετά τη μονιμοποίησή τους είναι δυνατόν να τους απονέμεται και δεύτερη επιχειρησιακή ειδικότητα - εξειδίκευση, εφόσον το απαιτούν οι ανάγκες των Γενικών Επιτελείων των Ενόπλων Δυνάμεων στους οποίους ανήκουν, η δε απονομή αυτής πραγματοποιείται ύστερα από συγκεκριμένη εκπαίδευση.

3. Μετά τη συμπλήρωση εικοσαετούς υπηρεσίας είναι δυνατόν να ανατίθενται στους Επαγγελματίες Οπλίτες καθήκοντα διοικητικής φύσης και να τοποθετούνται σε θέσεις υποστήριξης μάχης και διοικητικής μέριμνας.

Άρθρο 7 Αρχαιότητα

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες είναι αρχαιότεροι των ομοιοβάθμων τους οπλιτών, που εκπληρώνουν τη στρατεύσιμη ή την εφεδρική στρατιωτική τους υποχρέωση και νεώτεροι των ομοιοβάθμων τους εθελοντών και Μονίμων Υπαξιωματικών.

2. Η αρχαιότητα σε κάθε όπλο ή σώμα των Επαγγελματιών Οπλιτών, σε κάθε βαθμό, καθορίζεται από τη σειρά πρόσληψής τους, τη χρονολογία υπογραφής της διοικητικής πράξης με την οποία τους απονέμεται ο βαθμός ή τη χρονολογία που ορίζεται στη διοικητική πράξη σε περίπτωση αναδρομικής προαγωγής.

3. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες των Όπλων και Σωμάτων του Στρατού Ξηράς, του Πολεμικού Ναυτικού, της Πολεμικής Αεροπορίας και των Κοινών Σωμάτων έχουν ξεχωριστή επετηρίδα και σειρά αρχαιότητας.

Άρθρο 8 Βαθμοί - Προαγωγές

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες μπορούν να προαχθούν στους βαθμούς του δεκανέα, λοχία, επιλοχία και αρχιλοχία και αντιστοίχων των άλλων Κλάδων των Ενόπλων

Δυνάμεων. Οι αρχιλοχίες μπορούν να προαχθούν σε ανθυπασπιστές μόνο για ανδραγαθία, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

2. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες προάγονται στο βαθμό του δεκανέα με τη συμπλήρωση δύο (2) ετών από την κατάταξή τους.

3. Οι δεκανείς Επαγγελματίες Οπλίτες προάγονται στο βαθμό του λοχία με τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών στο βαθμό του δεκανέα.

4. Οι λοχίες προάγονται στο βαθμό του επιλοχία με τη συμπλήρωση οκτώ (8) ετών στο βαθμό του λοχία.

5. Οι επιλοχίες προάγονται στο βαθμό του αρχιλοχία με την συμπλήρωση οκτώ (8) ετών στον βαθμό του επιλοχία.

6. Οι προαγωγές αυτές των Επαγγελματιών Οπλιτών γίνονται με απόφαση των Αρχηγών των οικείων Γενικών Επιτελείων, ύστερα από κρίση τους ως προακτέων από τα αρμόδια Συμβούλια Κρίσης.

Άρθρο 9 Αποδοχές

Οι Επαγγελματίες Οπλίτες εξομοιώνονται μισθολογικά από την κατάταξή τους με τους λοχίες μη Παραγωγικών Σχολών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10.

Άρθρο 10 Μισθολογική προαγωγή Επαγγελματιών Οπλιτών

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες με την κατάταξή τους λαμβάνουν μισθό λοχία μη Παραγωγικής Σχολής και στη συνέχεια ακολουθούν τις παρακάτω μισθολογικές προαγωγές, ανάλογα με τα έτη της συνολικής τους πραγματικής υπηρεσίας και ανεξάρτητα από τη βαθμολογική τους εξέλιξη:

α. Με τη συμπλήρωση τριών (3), οκτώ (8), δεκατεσσάρων (14), δεκαοκτώ (18), είκοσι δύο (22), είκοσι πέντε (25) και είκοσι εννέα (29) ετών συνολικής πραγματικής υπηρεσίας προάγονται μισθολογικά στους βαθμούς επιλοχία, αρχιλοχία, ανθυπασπιστή, ανθυπολοχαγού, υπολοχαγού, λοχαγού και ταγματάρχη αντιστοίχως.

β. Με τη συμπλήρωση πέντε (5), έντεκα (11), δεκάξι (16), είκοσι (20), είκοσι επτά (27) και τριάντα ένα (31) έτη συνολικής πραγματικής υπηρεσίας λαμβάνουν τα 2/3 της διαφοράς του βασικού μισθού του επιλοχία και αρχιλοχία, αρχιλοχία και ανθυπασπιστή, ανθυπασπιστή και ανθυπολοχαγού, υπολοχαγού και ανθυπολοχαγού, ταγματάρχη και λοχαγού, αντισυνταγματάρχη και ταγματάρχη, αντιστοίχως.

2. Για τον υπολογισμό των παραπάνω μισθολογικών προαγωγών δεν λογίζεται ως πραγματική υπηρεσία η υπηρεσία στις Ένοπλες Δυνάμεις ως κληρωτού ή εφέδρου.

Άρθρο 11 Ασφαλιστικές εισφορές - Συντάξεις

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες υπάγονται για τα πρώτα δέκα χρόνια της εθελοντικής τους υπηρεσίας στην ασφάλιση του Κλάδου Συντάξεων του Ι.Κ.Α. και του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ.. Το Δημόσιο ως εργοδότης και οι ασφαλισμένοι υπόκεινται στις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές των παραπάνω κλάδων του Ιδρύματος. Για

την υγειονομική τους περίθαλψη καλύπτονται από το Δημόσιο.

2. Με τη μονιμοποίησή τους υπάγονται στο Δημόσιο τόσο για την υγειονομική τους περίθαλψη, όσο και για τον κλάδο σύνταξης και καθίστανται μέτοχοι των Μετοχικών Ταμείων και των Ταμείων Αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο χρόνος ασφάλισης τους στο Ι.Κ.Α. και στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξή τους μέχρι τη μονιμοποίησή τους αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης με τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας με καταβολή πρόσθετης κράτησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των Ταμείων αυτών.

3. Οι αποδοχές και οι κάθε είδους παροχές των Επαγγελματιών Οπλιτών τόσο κατά το χρόνο της ασφάλισης τους στο Ι.Κ.Α. σύμφωνα με την παράγραφο 1, όσο και μετά την υπαγωγή τους στο Δημόσιο, σύμφωνα με την παράγραφο 2 υπόκεινται, πλέον των εισφορών που προβλέπονται από τις παραγράφους αυτές και στις λοιπές κρατήσεις που προβλέπονται για τους αναφερόμενους στα προηγούμενα άρθρα υπαξιωματικούς. Δεν υπόκεινται στις κρατήσεις υπέρ των Μετοχικών Ταμείων και Ταμείων Αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων κατά το χρόνο ασφάλισης τους στο Ι.Κ.Α..

4. Το δικαίωμα λήψης εφάπαξ βοηθήματος από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας θεμελιώνεται μετά τη συμπλήρωση είκοσι πέντε (25) ετών πραγματικής υπηρεσίας. Έξοδος εκ των τάξεων του στρατεύματος πριν τα 25 έτη για οποιαδήποτε λόγο, εκτός των περιπτώσεων λόγω υγείας ή θανάτου, τους αποστερεί από το δικαίωμα λήψης εφάπαξ βοηθήματος, επιστρέφονται δε οι κρατήσεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τους λοιπούς μετόχους. Για μετόχους που έχουν αποβιώσει, φονευθεί ή εξαφανιστεί σε πόλεμο ή σε διατεταγμένη υπηρεσία σε περίοδο ειρήνης, καθώς και στους εξερχόμενους από το στράτευμα λόγω σωματικής ανικανότητας ή θανάτου σε μη διατεταγμένη υπηρεσία ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 17 του ν.δ 398/1974 (ΦΕΚ 116 Αα).

5. Το συνταξιοδοτικό καθεστώς των Επαγγελματιών Οπλιτών, εφόσον μονιμοποιηθούν, διέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις για τους ομοιοβάθμους τους Μονίμους Υπαξιωματικούς μη Παραγωγικών Σχολών, εφαρμοζομένων των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης.

Άρθρο 12 Αποζημίωση

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες που απολύονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις με την ευδόκιμη συμπλήρωση της αρχικής αναληφθείσας δεκαετούς υποχρέωσης ή εφόσον δεν μονιμοποιηθούν κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος, καθώς και οι αυτοί που απολύονται πριν συμπληρώσουν τις παραπάνω υποχρεώσεις τους για τους λόγους που αναφέρονται στις περιπτώσεις εα και στα της παραγράφου 1 του άρθρου 13, δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση. Το ύψος αυτής καθορίζεται στο διπλάσιο των ετών υπηρεσίας επί τις αντίστοιχες μηνιαίες αποδοχές που λαμβάνουν κατά την απόλυσή τους. Στον υπολογισμό των μηνιαίων αποδοχών δεν συμπεριλαμβάνεται η εισφορά υπέρ του Ι.Κ.Α..

2. Την ίδια αποζημίωση δικαιούνται και τα μέλη της οι-

κογένειας του Επαγγελματία Οπλίτη που αποβιώνει κατά την διάρκεια της υπηρεσίας του κατά την τάξη που καλούνται στην εξ αδιαθέτου διαδοχή και μέχρι τη δεύτερη τάξη.

3. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες που απολύονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις για τους λόγους που αναφέρονται στις περιπτώσεις βæ , γæ , δæ και ζæ της παραγράφου 1 και 2 του άρθρου 13 δεν δικαιούνται κανενός είδους αποζημίωση.

Άρθρο 13

Απόλυση Επαγγελματιών Οπλιτών

1. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες απολύονται στις παρακάτω περιπτώσεις:

α. Όταν λήξει η αρχικώς αναληφθείσα δεκαετής υποχρέωσή τους και εφόσον δεν υποβάλλουν αίτηση μονιμοποίησης.

β. Αν καταδικασθούν αμετακλήτως σε κάθειρξη ή σε φυλάκιση για οποιοδήποτε κακούργημα ή αδίκημα εκ των αναφερομένων στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. στæ.

γ. Αν στερηθούν αμετακλήτως τα πολιτικά τους δικαιώματα.

δ. Αν κριθούν από τα αρμόδια Συμβούλια Κρίσεων ότι παρουσιάζουν ουσιώδεις ελλείψεις στα ουσιαστικά τους προσόντα ή υποπίπτουν σε σοβαρά παραπτώματα, ύστερα από πλήρη αιτιολογημένη έκθεση του Διοικητή τους, η οποία μπορεί να υποβληθεί αφού έχει ήδη διανυθεί τουλάχιστον ένα εξάμηνο της αρχικώς αναληφθείσας υποχρέωσής τους.

ε. Αν λάβουν αναρρωτική άδεια παραπάνω από δώδεκα μήνες ή νοσηλευθούν για το ίδιο χρονικό διάστημα εντός μιας πενταετίας ή εφόσον εντός πενταετίας η αναρρωτική άδεια και νοσηλεία τους σωρευτικώς συμπληρώνουν το παραπάνω διάστημα των δώδεκα μηνών.

στ. Αν κριθούν για λόγους υγείας ανίκανοι για την ενεργό υπηρεσία στις Ένοπλες Δυνάμεις, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την εξέταση της σωματικής ικανότητας των Μονίμων και Εθελοντών Υπαξιωματικών.

ζ. Όταν υποβάλλουν αίτηση παραίτησης και εφόσον γίνεται αποδεκτή από τα αρμόδια Συμβούλια. Η αίτηση αυτή δύναται να υποβληθεί μετά την συμπλήρωση τριετούς πραγματικής υπηρεσίας ως Επαγγελματία Οπλίτη.

2. Με τη συμπλήρωση πενταετούς πραγματικής υπηρεσίας όλοι οι Επαγγελματίες Οπλίτες κρίνονται από τα αρμόδια Συμβούλια Κρίσης με βάση τη γενική απόδοσή τους στα ουσιαστικά τους προσόντα και την πειθαρχική τους συμπεριφορά. Εφόσον παρουσιάζουν ουσιώδεις ελλείψεις στα παραπάνω προσόντα ή έχουν υποπέσει σε σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα κρίνονται αποστρατευτέοι, λόγω της ακαταλληλότητας για την ενάσκηση των καθηκόντων τους και απολύονται.

3. Η απόλυση των Επαγγελματιών Οπλιτών γίνεται με απόφαση του Αρχηγού του οικείου Γενικού Επιτελείου.

4. Οι Επαγγελματίες Οπλίτες όταν απολύονται από τις Ένοπλες Δυνάμεις ακολουθούν επιστρατευτικά τη στρατολογική κλάση στην οποία ανήκουν. Βαθμοί και ειδικότητες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους ως Επαγγελματίες Οπλίτες διατηρούνται και κατά την εγγραφή τους στην εφεδρεία.

5. Ειδικώς τα θέματα της επιστρατευτικής παρακολούθησης των γυναικών Επαγγελματιών Οπλιτών που

απολύονται ρυθμίζονται με διαταγές των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 14

Τελικές διατάξεις

1. Οι ΕΠ.ΟΠ. για θέματα πειθαρχίας, υγειονομικής περιθαλψης των ιδίων και των μελών των οικογενειών τους καθώς και υγειονομικής εξέτασης και κρίσης της σωματικής τους ικανότητας διέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν για τους μόνιμους και εθελοντές υπαξιωματικούς.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 1911/1990 (ΦΕΚ 166 Αæ) εφαρμόζονται και στους ΕΠ.ΟΠ..

Άρθρο 15

Άλλες διατάξεις

1. Οι μη μονιμοποιηθέντες εθελοντές και εθελόντριες του ν.δ. 445/1974 (ΦΕΚ 160 Αæ) και οι εθελόντριες του ν. 705/1977 (ΦΕΚ 279 Αæ) καθίστανται από την κατάταξή τους στις Ένοπλες Δυνάμεις μέτοχοι των Μετοχικών Ταμείων και των Ταμείων Αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξή τους στις Ενόπλων Δυνάμεων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στα Ταμεία Αλληλοβοηθείας με καταβολή πρόσθετης κράτησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των Ταμείων αυτών. Σε αυτούς εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 11.

2. Οι εθελοντές και εθελόντριες μακράς θητείας του ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Αæ) , που είχαν καταταγεί στις Ένοπλες Δυνάμεις μέχρι την 31.12.1992, καθίστανται από την κατάταξή τους σ' αυτές μέτοχοι των Μετοχικών Ταμείων και των Ταμείων Αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξή τους μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης στα Ταμεία Αλληλοβοηθείας με καταβολή πρόσθετης κράτησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των Ταμείων αυτών, για το χρονικό διάστημα της πενταετίας που υπηρετούσαν ως εθελοντές πενταετούς υπηρεσίας (Ε.Π.Υ.). Σε αυτούς εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 11.

3. Οι εθελοντές και εθελόντριες του ν. 1848/1989 (ΦΕΚ 112 Αæ), που έχουν καταταγεί στις Ένοπλες Δυνάμεις μετά την 1.1.1993, υπάγονται στην ασφάλιση του Δημοσίου και καθίστανται μέτοχοι των Μετοχικών Ταμείων και Ταμείων Αλληλοβοηθείας των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων. Ο χρόνος ασφάλισής τους στο Ι.Κ.Α. και στο Ι.Κ.Α./Τ.Ε.Α.Μ. συνυπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης. Ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας από την κατάταξή τους μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου αναγνωρίζεται ως χρόνος μετοχικής σχέσης με τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας με καταβολή πρόσθετης κράτησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία των αυτών Ταμείων, για το χρονικό διάστημα της πενταετίας που υπηρετούσαν ως Ε.Π.Υ.. Σε αυτούς εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 11.

4. Οι ήδη υπάρχουσες και πληρωθείσες οργανικές θέσεις εθελοντών πενταετούς υπηρεσίας – εθελοντών μακράς θητείας (Ε.Π.Υ.-Ε.Μ.Θ.) καθίστανται προσωποπαγείς, καταργούμενες με την καθ' οιονδήποτε τρόπο έξο-

δο των ήδη υπηρετούντων από την ενεργό υπηρεσία του στρατεύματος. Επίσης καταργούνται οι ήδη προβλεπόμενες και μη πληρωθείσες οργανικές θέσεις Ε.Π.Υ.-Ε.Μ.Θ..

Άρθρο 16

Η παράγραφος 5 του άρθρου 2 του ν.δ.17/1974 (ΦΕΚ 236 Αæ) αντικαθίσταται ως εξής:

« 5. Κατάσταση έκτακτης ανάγκης είναι κάθε αιφνίδια κατάσταση, που προκαλείται από φυσικά ή άλλα γεγονότα πολεμικά ή μη και έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ή την απειλή δημιουργίας εκτεταμένων απωλειών, ζημιών και καταστροφών σε έμψυχο ή άψυχο δυναμικό της χώρας ή την παρακώλυση και διατάραξη της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας.»

Άρθρο 17

1. Στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 του ν.δ. 3981/1959 προστίθεται εδάφιο (ε) ως ακολούθως:

«ε. Σε περίπτωση θανάτου άγαμου μετόχου του Ταμείου σε διατεταγμένη υπηρεσία και ένεκα ταύτης, η πατρική αυτού οικογένεια -ήτοι ο πατέρας και εν ελλείψει αυτού η μητέρα- έχει δικαίωμα για λήψη αρτίου μερίσματος, ανεξαρτήτως χρόνου υπηρεσίας του θανόντα, έστω και αν τα πρόσωπα αυτά δεν δικαιώθηκαν ισόβιας στρατιωτικής συντάξεως».

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που ο θάνατος έχει ήδη επέλθει πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, χωρίς δικαίωμα όμως λήψης αναδρομικών μερισμάτων .

Άρθρο 18

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ν. 1763/1988 (ΦΕΚ 57 Αæ), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Αæ), αντικαθίσταται ως εξής:

« 3. Η αναβολή κατάταξης των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 παρατείνεται, παραμένει ισχυρή ή μειώνεται ανάλογα με τη διάρκεια της απομένουσας φοίτησης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. των σπουδαστών ανωτέρων σχολών, που μεταγράφονται ή εγγράφονται από την αρχή σε άλλη ανώτερη σχολή, καθώς και των σπουδαστών ή των αποφοίτων ανωτέρων σχολών, που μεταγράφονται ή εγγράφονται από την αρχή σε ανώτατη σχολή

β. των σπουδαστών ανωτάτων σχολών, που μεταγράφονται ή εγγράφονται από την αρχή σε άλλη ανώτατη σχολή

γ. των σπουδαστών ή των αποφοίτων ανωτέρων ή ανωτάτων σχολών, εφόσον εγγραφούν για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ή ιατρικής ειδικότητας και

δ. των μεταπτυχιακών σπουδαστών που μετά τη χορήγηση αναβολής για τις σπουδές αυτές εγγράφονται για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Η, κατά τα ανωτέρω, παράταση, διατήρηση ως ισχυρής ή μείωση της αναβολής είναι δυνατή, εφόσον η με-

ταγραφή ή η εγγραφή από την αρχή πραγματοποιείται έως την ημερομηνία που οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να καταταγούν στις Ε.Δ. εξαιτίας λήξης ή διακοπής της νόμιμης παραμονής τους έξω απ' αυτές».

2. Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του ν. 1763/1988 (ΦΕΚ 57 Αæ), όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Αæ), αντικαθίσταται ως εξής:

« 5. Η αναβολή κατάταξης για κύριες ή μεταπτυχιακές σπουδές ή για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας δεν χορηγείται ούτε παρατείνεται, εάν η διάρκεια των σπουδών που απομένουν για την απόκτηση του πτυχίου, μεταπτυχιακού τίτλου ή ειδικότητας υπερβαίνει την 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει το τριακοστό πρώτο (31) έτος της ηλικίας του, εφόσον πρόκειται για ιατρική ειδικότητα, το εικοστό ένατο (29) έτος, εφόσον πρόκειται για μεταπτυχιακές σπουδές, το εικοστό όγδοο (28) έτος, εφόσον πρόκειται για κύριες σπουδές σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή και το εικοστό πέμπτο (25) έτος στις λοιπές περιπτώσεις .Κατ' εξαίρεση των παραπάνω ρυθμίσεων, η αναβολή κατάταξης που χορηγήθηκε για κύριες σπουδές σε ανώτερη ή ανώτατη σχολή μπορεί να παραμείνει ισχυρή ή να παραταθεί, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της απομένουσας φοίτησης και πάντως όχι πέραν του τιθεμένου ορίου ηλικίας, εφόσον πριν την ολοκλήρωση των σπουδών πραγματοποιηθεί εμπρόθεσμα μεταγραφή ή εγγραφή από την αρχή για σπουδές του αυτού επιπέδου στην ίδια σχολή της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας άλλου εκπαιδευτικού ιδρύματος».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 19 του ν. 2510/1997 (ΦΕΚ 136 Αæ) αντικαθίσταται ως εξής:

« 1. Οι αναγνωριζόμενοι ως αντιρρησίες συνείδησης υποχρεούνται να εκπληρώσουν άοπλη θητεία ή πολιτική υπηρεσία, ίση με εκείνη που θα εκπλήρωναν αν υπηρετούσαν ενόπλιως, προσαυξημένη ως εξής:

- α. Για τους υπόχρεους άοπλης θητείας:
  - αα. Δώδεκα (12) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν πλήρη ένοπλη θητεία
  - ββ. Έντεκα (11) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία δώδεκα (12) μηνών
  - γγ. Δέκα (10) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία έξι (6) μηνών
  - δδ. Εννέα (9) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία τριών (3) μηνών

- β. Για τους υπόχρεους πολιτικής θητείας :
  - αα. Δεκαοκτώ (18) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν πλήρη ένοπλη θητεία
  - ββ. Δεκαέξι (16) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία δώδεκα (12) μηνών
  - γγ. Δεκατέσσερις (14) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία έξι (6) μηνών
  - δδ. Δώδεκα (12) μήνες για όσους θα εκπλήρωναν μειωμένη ένοπλη θητεία τριών (3) μηνών

Άρθρο 19 Έναρξη ισχύος

1 < 0 . , 1 0 ~ 0 ~ 2001

$$\sqrt{\eta} f \sqrt{\partial} \Phi f \sqrt{\tau} \Delta \Gamma \Gamma^{\infty} \partial \eta \pi \Delta f \sqrt{\eta} \Gamma \Gamma^{\infty}$$

$$\Gamma \Gamma^{\infty} f \infty^a \infty \Delta \partial \infty^{\infty}$$

$$\int \infty f \sqrt{S} \sqrt{\tau} \eta \infty \eta \sqrt{A} S \pi \infty^{\infty}$$

$$\partial S \eta \pi \Phi \infty \Delta^{\infty} \sqrt{A} f \Gamma \Gamma$$